

NAMBA YA MTHANI YA MTAHINIWA.....

**OFISI YA RAIS
TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA
HALMASHAURI YA WILAYA YA KILOSA
MTHANI WA KUJIANDAA NA UPIMAJI WA MTHANI WA TAIFA
KISWAHILI**

021

MUDA 2:30

SEPTEMBER 2019

MAELEKEZO

1. Karatasi hii ina sehemu A,B , C,D na E Zenye jumla ya maswali kumi (10).
2. Jibu maswali yote
3. Zingatia maagizo ya kila sehemu na kila swali

SEHEMU A (ALAMA 15)

1. Soma kifungu cha habari kifuatacho kasha jibu maswali yanayofuata.

Wakati wa ukoloni mila na desturi nyingi zililenga kwenye maumbile. Wanawake walikuwa wanakaguliwa katika mambo mengi na kufanyiwa vitu vingi ambavyo vingeweza kuwaweka katika nafasi nzuri kiafya na pia kuwapa uwezo mkubwa zaidi katika jukumu la malezi au uzalishaji wa mazaolililokuwa linawakabili. Ubaguzi huo pia uliongeza masigano ya maslahi baina ya wanawake na wanaume katika Nyanja za siasa, elimu, na ajira.

Wanaume ndio walionekana wafanyakazi thabiti ambapo wanawake walipasishwa kuwa mama wa nyumbani huku wakiwa chini ya matakwa ya waume zao. Lakini hivi sasa nchi nyingi duniani zimethibitishwa kwamba sehemu kubwa ya maendeleo katika taifa huletwa na wanawake ambao ndio wafanyao idadi kubwa ya wananchi katika nchi nyingi.

Baada ya kupata uhuru nchi nyingi za Africa zimefanya juhudi kubwa za kurekebisha hali hii na kuweka misingi ya usawa kati ya wanawake na waume. Kwa mfano, nafasi zaidi za elimu za juu zimetengewa wanawake. Idadi ya wanawake wanaohitimu vyuo vikuu inaongezeka mwaka hadi mwaka. Sera za ajira pia sasa zinatoa nafasi zaidi kwa wanawake.

Maswali

- a. Andika kichwa cha habari kinachofaa kwa habari uliyoisoma kisichozidi maneno matano.....
.....
- b. Eleza kwa ufupi hali ya wanawake ilivyokuwa wakati wa ukoloni.....
.....
.....

NAMBA YA MTHANI YA MTAHINIWA.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

c. Ubaguzi dhidi ya wanawake ulisababishwa na nini?.....

.....
.....

d. Eleza kwaufupi ni kwa vipi unyonge wa wanawake utaondoka

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

e. Baada ya uhuru nchi nyingi za Africa zimefanya mikakati gani ili kuwainua wanawake? Taja mikakati miwili.

i.
.....

ii.
.....
.....

2. Fupisha habari uliyosoma kwa maneno yasiyopungua hamsini (50) na yasiyozidi sitini (60)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

NAMBA YA MTHANI YA MTAHINIWA.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SEHEMU B (alama 20)

3. (a) Tatika maneno yafuatayo taja dhima ya kila mofimu iliyopigiwa mstari

i. A na lima

.....

.....

ii. Mtacheza

.....

.....

iii. Walikomkuta

.....

.....

iv. Alipokatwa.....

.....

.....

v. Ali ye mpiga

.....

.....

(b) Taja aina tano (5) za vivumishi na kwa kila moja weka mfano unaofaa.

4. (a) Tunga sentensi kwa kutumia aina za maneno zifuatazo.

i. Kiumbe

.....

.....

NAMBA YA MTHANI YA MTAHINIWA.....

- ii. Pigo
.....
.....
- iii. Mteule
.....
.....
- iv. Mlinzi
.....
.....
- v. Kiongozi
.....
.....
- vi. Mchezo
.....
.....
- vii. Adhabu
.....
.....
- viii. Muundo
.....
.....
- ix. Chakula
.....
.....
- x. Mtego
.....
.....

SEHEMU C (Alama 20)

MAWASILIANO NA UTUZI WA LUGHA

5. (a) Taja mambo matano (5) yanayopatikana katika maana ya lugha

- i.
.....
- ii.
.....
- iii.
.....
- iv.
.....

NAMBA YA MTIHANI YA MTAHINIWA.....

v.
.....

(b) Eleza maana ya maneno yafuatayo kwa mifano

- i. Rejesta.....
.....
- ii. Simo.....
.....
- iii. Lugha ya mazungumzo.....
.....
- iv. Utata.....
.....
- v. Lugha ya maandishi.....
.....

6. Kwanini tunasisitiza matumizi ya lugha fasaha? Taja sababu tano kwa mifano

SEHEMU D (Alama 30)

FASIHI KWA UJUMLA

7. Fasihi simulizi ni hai zaidi kuliko fasihi andishi. Toa sabababu tano (5) kuthibitisha hoja hii.

8. Taja kwa mifano ubora na udhaifu wa kuhifadhi kazi za fasihi simulizi katika kanda za video. Zisipungue tano yaani mbili (2) katika ubora an tatu (3) katika udhaifu.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Nini maana ya maneno yafuatayo

- i. Fani.....
.....
.....

NAMBA YA MTHANI YA MTAHINIWA.....

- ii. Wahusika.....
- iii. Ujumbe.....
- iv. Mandhari.....
- v. Dhamira.....

**SEHEMU E (Alama 15)
UANDISHI / UTUNGAJI**

10. (a) Eleza mambo ya kuzingatia katika uandishi wa kadi za mwaliko.
(b) Andika kadi ya mwaliko kwa rafiki zako ili washiriki mahafali ya kumaliza kidato cha sita yakayofanyika shuleni kwako siku ya ijumaa tarehe 3/11/2019 kisha kufuatiwa na tafrija fupi itakayo andaliwa na wazazi wako katika ukumbi wa VETA Mnamo saa 10:00 jioni. Jina lako liwe Amina Shabani wa sekondari Azimio.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

